

4.5.2026

MEDIAN LUKIODIPLOMIN TEHTÄVÄT 2026–2027

Lukuvuonna 2026–2027 median lukiodiplomin tehtävävaihtoehtoja on kolme, joista opiskelija valitsee yhden. Kaikkiin tehtävävaihtoehtoihin kuuluu myös kirjallinen osio, jonka ohjeet löytävät sivulta 2.

1. MUIDEN MEDIA

Media tuo esille monenlaisia yhteiskuntaan liittyviä asioita ja ihmisiä, mutta kaikki ihmisryhmät kuten vähemmistöt tai yhteiskunnasta syrjäytyneet eivät usein saa yhtä paljon näkyvyyttä. Tarkastele millaiset ihmiset ja ihmisryhmät saavat mediassa vähemmän huomiota tai jäävät kokonaan sivuun. Mitä haittaa siitä on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutukselle, jos mediassa esiintyy hyvin toistensa kanssa samankaltaisia ihmisiä ja näkökulmat ovat siten yksipuolisia. Pohdi, mistä tämä voi johtua ja millä tavoin kaikenlaisten ihmisten pääsyä mediaan voitaisiin parantaa. Miten media voi mahdollistaa moniäänisen yhteiskunnallisen keskustelun?

2. ALKUPERÄN AITOUS

Elämme keskellä esineitä, materiaaleja ja teknologioita, jotka muokkaavat ajatteluamme, toimintaamme ja käsitystämme itsestämme. Samalla jätämme jälkemme ympäristöön, kulttuuriin kuin toisiin ihmisiin. Tekemämme jäljet voivat olla muun muassa fyysisiä, mentaalisia, materiaalisia, digitaalisia, esteettisiä tai aineettomia.

Autenttisuudella viitataan alkuperän aitouteen, jota on pidetty erityisesti länsimaisissa kulttuureissa ja yhteiskunnissa arvostettavana ominaisuutena. Teknologinen kehitys – erityisesti tekoäly – haastaa perinteisiä käsityksiä tekijyydestä, aitoudesta ja taidosta. Kuka on teoksen, tuotteen tai palvelun tekijä, kun ideointi, prosessi ja lopputulos rakentuu yhä enemmän tehtäviä päättelevän ja suorittavan teknologian toimesta? Millä ehdoilla teosta voidaan pitää ihmisen itsenäisen ja omaperäisen luomistyön tuloksena? Mitä autenttisuus tarkoittaa aikana, jota elämme ja jota kohden kuljemme?

Suunnitelkaa ja toteuttakaa yhteistyöprojekti, jossa tarkastelette teemaa aitous valitsemastanne näkökulmasta. Antakaa yhteistyöprojektillenne nimi. Projektissa voi olla mukana eri lukiodiplomeja suorittavia opiskelijoita. Suoritettavissa lukiodiplomeissa noudatetaan Opetushallituksen antamia, kyseisen lukiodiplomin ohjeita. Yhteistyöprojektissa voi olla mukana myös lukion ulkopuolisia tahoja.

Tehtävä on mahdollista toteuttaa myös yksilötöynä.

3. VAPAASTI VALITTAVA MEDIAN LUKIODIPLOMIN AIHE

4.5.2026

KAIKKIIN TEHTÄVÄVAIHTOEHTOIHIN KUULUVA KIRJALLINEN OSIO

- Pohdi omaa työtäsi ja sen suhdetta mediamaailmaan
- Mieti työsi lähtökohtia ja esikuvia, niiden ilmenemistä työssäsi ja päämäärissä
- Käsittele lukiodiplomityösi aihepiiriä itsellesi tärkeistä näkökulmista
- Pohdi omaa työtäsi ja tekemiäsi ratkaisuja laajempaa kontekstia vasten
- Tee itsearviointi työskentelystäsi ja lopputuloksestasi
- Esseessä tulee ilmetä, että hallitset käsittelemäsi aiheen ja alueen peruskäsitteet
- Osoita tietämyksesi käsittelemästäsi mediasta
- Tarkastele itseäsi median tuottajana ja vastaanottajana
- Muista perustella esittämäsi mielipiteet
- Voit käyttää oppimispäiväkirjaasi tietolähteenä.

Kirjoita esseemuodossa ja otsikoi itse. Halutessasi voit liittää kuvamateriaalia yms. esseen. Käytä apunasi muun muassa oppimispäiväkirjaasi, kuvallista ja kirjallista materiaalia, painettuja, painamattomia ja sähköisiä lähteitä. Liitä esseesi loppuun lähdeluettelo, joka sisältää tiedot kaikista käyttämästäsi lähteistä.